

Beschouwingen bij de Perspectiefnota 2022-2025

“CDA-fractie ziet de eerste lichtstralen”

Voorzitter,

Vorig jaar was de uitspraak van het CDA tijdens de beschouwing:
“Het kan nooit zo donker zijn of het wordt wel weer licht!”

Door de vaccinaties lijken we grip te krijgen op Corona, de Nederlandse economie trekt sneller aan dan voorspeld (in het oosten zelfs nog meer dan in de rest van Nederland).

De CDA-fractie is dan ook positief gestemd en ziet de eerste lichtstralen. Specifiek voor de gemeente Dalfsen is het de meevallende meicirculaire die hier aan bijdraagt. Wij kijken vol vertrouwen (1 van onze grondbeginselen) naar de toekomst!

Allereerst dank voor iedereen die meegewerkt heeft aan de totstandkoming van deze nota.

In de inleiding van de perspectiefnota lezen wij het motto:

“We werken aan een wendbare, veerkrachtige samenleving en bieden een vangnet voor wie dat nodig heeft”

Dit past prima bij het CDA gedachtengoed, gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit en rentmeesterschap.

We zijn samen verantwoordelijk voor een goed functionerende samenleving, dit kan niet zonder goede maatschappelijke organisaties en voorzieningen. Buurten, Kulturhusen, sportclubs, scholen, kerken, zorginstellingen en bedrijven zorgen voor binding en verbinding. Het vormt het cement van de samenleving. Bezuinigen op deze organisaties is funest. Dit heeft de CDA-fractie dan ook niet in gedachten. Wél is het onze taak om toe te zien hoe middelen verantwoord worden ingezet en.. of dit efficiënter en doelmatiger kan. Wij moeten samen - met deze organisaties - dichtbij inwoners staan, een toegankelijke gemeente zijn en blijven!

Als gemeenschap zijn wij verplicht om alle mensen te ondersteunen op momenten dat zij het niet alleen kunnen. Iedereen doet mee! Waarbij de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

We hebben onze groene landelijke omgeving én cultuur geërfd én te leen van de generaties die na ons komen. Dat vraagt van ons dat we onze inwoners stimuleren er zuinig mee om te gaan, om het te behouden voor de toekomst, voor onze kinderen!

Net als vorig jaar zijn we nog steeds sterk afhankelijk welke beslissingen het Rijk de komende tijd neemt over de herijking van het gemeentefonds en de aanvulling algemene uitkering Jeugdzorg. We snappen dat het moeilijk is om nu een goed meerjarenbeeld te geven.

We zien echter wel dat als gevolg van deze onzekerheden, het college erg behoudend is, weinig risico's neemt of creatief grenzen opzoekt. De CDA-fractie stelt het college voor om verantwoord de grens op te zoeken en risico's te nemen waar het rechtmatig en realistisch kan en daarmee proberen te komen tot een sluitend meerjarenbeeld. We willen daarmee de maatregelen voor onze inwoners zoveel mogelijk beperken. Dit is verantwoord, want wanneer het negatief uitpakt, hebben we voldoende reserves om dit incidenteel op te vangen. Wij zien dan ook zeker ruimte in het gepresenteerde meerjarenbeeld, zoals:

- De komende jaren zal er nog veel gebouwd worden, gezien de behoefte aan woningen en belangstelling voor industriegrond. Een opgave die voor het CDA erg belangrijk is. Betaalbare woningen voor onze jongeren, seniorenwoningen en voldoende uitbreidingsmogelijkheden voor gevestigde bedrijven. Dit geeft – in combinatie met de aantrekkende economie – ruimte in de komende jaren door meevallers uit de grondexploitatie. Incidenteel kan dit worden ingezet om eventuele tekorten te compenseren.
- Eind dit jaar krijgen we nog een voorstel voor de optimalisatie van de zwembaden. Wij gaan er van uit dat de optimalisatie een voordelig effect met zich meebrengt. (1)
- Zero based begroten. De verwachting is dat de systematiek van zuiverder ramen met ingang van 2024, een meerjarig voordeel met zich meebrengt. (2)
- De bijstelling van de prijscompensatie vindt plaats op basis van de uitgaven van de laatste 3 jaar. Wij stellen voor dit automatisme te herzien bij de invoering van 'Zero Based' begroten. Naar verwachting brengt dit eveneens een voordeel met zich mee met ingang van 2024. (3)
- Door Corona heeft thuiswerken een enorme vlucht genomen. Er is een bedrag opgenomen voor aanpassing van de kantoren/werkplek. Het is aannemelijk dat dit op termijn besparingen of opbrengsten met zich meebrengt. (4)
- Daarnaast wordt er gesproken over nieuw meubilair. Laat duidelijk zijn: arbo-technisch moet het meubilair in orde zijn. Ons voorstel is eerst het nieuwe werken/concept te evalueren en pas dan te investeren. Daarnaast wordt gesproken over de aanschaf van 300 nieuwe laptops, voor kantoorpersoneel en inhuur. We vragen het college hier nog eens kritisch naar te kijken, gezien de jaarrekening 2020 hebben wij 202 fte personeel inclusief buitendienst. (5)
- Binnenkort staat het lokale energiebedrijf op de agenda. Wij gaan er vanuit dat deze ook middelen gaat genereren die ingezet kunnen worden voor de gemeenschap. (6)
- We lezen dat er meer druk komt te liggen op het sorteren van afval. Vanaf 1 juli wordt er – mede door inzet van onze oud wethouder Maurits von Martels – statiegeld geheven op flesjes en blikjes. Wij zijn van mening dat dit een positieve bijdrage levert aan het verminderen van onze afvalberg. Om dit nog meer te stimuleren en te voorkomen dat deze flesjes en blikjes alsnog in de vuilnisbak terecht komen, dienen wij een motie duurzaam doneren in. Het betreft een stalen ring rondom de vuilnisbak, waar mensen hun flesjes en blikjes in kunnen leggen, zodat anderen ze kunnen verzamelen. (1)
- Het voorstel van het college om het saldo van 2022 ten laste te brengen van de algemene reserve kunnen wij mee instemmen. Daarnaast stellen we voor het incidenteel saldo van de jaren 2023 t/m 2025 (resp. € 75.000, € 110.000 en € 75.000) ook ten laste te brengen van de algemene reserve.

CDA-fractie durft risico's te nemen gezien de ruimte en gezonde situatie van de Gemeente Dalfsen!

Door de ruimte te benutten zoals we aangeven en hierdoor wat meer risico's te accepteren – wat volgens de CDA-fractie kan gezien onze reserves en het weerstandsvermogen – voorkomen we dat we de oplossing voor tekorten bij onze inwoners neerleggen. Kan het college deze keuze van minder behoedzaam ramen ondersteunen? (7)

Het college heeft ons gevraagd om op de volgende dilemma's te reageren en deze te prioriteren.

- Zijn wij bereid een niet sluitende begroting vast te stellen? Om niet onder toezicht van de provincie te komen willen wij toewerken naar een sluitende begroting voor 2024 en 2025. Maar zoals gezegd, vinden wij het geen probleem om dit incidenteel ten laste van de reserves te laten komen. Gezien het weerstandsvermogen van 5,8 bij de jaarrekening en de meevallende meicirculaire is dit verantwoord en rechtmatig.
- Verhoging inkomsten. Op dit moment zien wij geen aanleiding om de inkomsten te verhogen. Mocht het college met voorstellen komen om de inkomsten te verhogen dan zijn wij van mening dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen.
- Voorzieningen. Zoals aangegeven staan wij voor een gezonde samenleving en kunnen we niet zonder onze maatschappelijke organisaties en voorzieningen. Sturen op zelfredzaamheid, efficiënter en doelmatigheid werken, prima! Het functioneren mag niet in het gedrang komen! Deze organisaties en voorzieningen zijn ook de preventie aan de voorkant. Komt dit in het gedrang, dan achtervolgt ons dit altijd in een later stadium.
- Onderhoudsniveau openbare ruimte en verkeersveiligheid. De veiligheid mag niet in het gedrang komen door te besparen op het onderhoud. Een tandje minder zonder dat de veiligheid in het gedrang komt is wat de CDA-fractie betreft bespreekbaar.
- Klimaat en duurzaamheid. Het verlagen van de lokale ambities is wat de CDA-fractie betreft niet aan de orde. Temporiseren is een mogelijkheid en probeer zoveel mogelijk mee te liften met andere opgaves/kansen.
- Sociaal domein en armoede. Regelingen tegen het licht houden en beoordelen of deze bijdragen met dat wat we voor ogen hebben. Dit is een doorlopend proces, ook buiten het sociaal domein. Maar niemand mag hier de dupe van worden. Iedereen doet mee! En als het even niet lukt, is er ondersteuning vanuit de gemeente, zolang het nodig is.
- Inzetten reserves. Vorig jaar hebben wij bij het bespreken van de perspectiefnota al aangegeven dat het ratio van het weerstandsvermogen wat ons betreft minimaal 2 moet zijn. Nu zit deze er fors boven, dus ja, wij zijn bereid om de incidentele mutaties uit de perspectiefnota en de mogelijke investeringen af te boeken van de reserve ter verlaging van de structurele lasten.

Naast de onzekere inkomsten zien we in de perspectiefnota ook openstaande posten (PM) voor uitgaven staan en zijn er op korte termijn grote geldvragers. De CDA-fractie wil voorstellen om bij de begroting een gedeelte van de algemene reserve te oormerken voor deze grote geldvragers. We verwachten dat er dan meer duidelijkheid is over de structurele en incidentele inkomsten én of risico's hebben geleid tot extra onttrekkingen uit reserves. We denken dan aan onze basisscholen (het integraal huisvestingsplan onderwijs), kunstgrasvelden, het onderliggend wegennet N340 en fietspaden. Zodat we de nieuwe gemeenteraad, naast een sluitende begroting, de volgende raadsperiode voldoende ruimte geven om ook belangrijke dingen te doen voor onze inwoners. (2)

Voorzitter, de CDA-fractie heeft een voorzet gegeven voor de begroting, om een gezonde gemeente te blijven waar de zon volop kan blijven schijnen!

CDA-fractie Dalfsen

Janine Schiphorst-Kijk in de Vegte, Roel Kouwen, Wim Massier, Bert Ruitenbergh en Betsy Ramerman